

A Fővárosi Ítéltábla III. rendű felperes neve (III.rendű felperes címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű, II. rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű, III. rendű felperes neve (III.rendű felperes címe) III. rendű, IV.rendű felperes neve (IV.rendű felperes címe) IV. rendű, V.rendű felperes neve (V.rendű felperes címe) V. rendű, VI.rendű felperes neve (VI.rendű felperes címe) VI. rendű, dr. Kovács László ügyvéd által képviselt VII.rendű felperes neve (VII.rendű felperes címe) VII. rendű, VIII.rendű felperes neve (VIII.rendű felperes címe) VIII. rendű, III. rendű felperes neve (III.rendű felperes címe) által képviselt IX.rendű felperes neve (IX.rendű felperes címe) IX. rendű, X.rendű felperes neve (X.rendű felperes címe) X. rendű, XI.rendű felperes neve (XI.rendű felperes címe) XI. rendű, XII. rendű felperes neve (XII.rendű felperes címe) XII. rendű, XIII.rendű felperes neve (XIII.rendű felperes címe) XIII. rendű és XIV.rendű felperes neve (XIV.rendű felperes címe) XIV. rendű felpereseknek, dr. Kovács L. László ügyvéd által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) mint törvényes képviselő által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű és a II.rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen, tulajdonjog megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. november 3. napján meghozott - 21.P.26.349/2009/37. szám alatt kijavított - 21.P.26.349/2009/36. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperesek részéről 38. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és a VII-VIII. rendű felperesek részéről Pf.4. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az egyetemlegesen jogosult VII-VIII. rendű felpereseknek 6.350 (Hatezer-háromszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Az I-VI. rendű, és a IX-XIV. rendű felperesek a fellebbezési eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Kötelezi a VII-VIII. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására - 9.800 (Kilencezer-nyolcszáz) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

A 70.600 (Hetvenezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

T.L. örökhagyó 2004. január 22-én végintézkedés, ismert örökösök hátrahagyása nélkül, özvegy családi állapotban elhunyt. A közjegyző az örökhagyó ingatlan és ingó hagyatékát a hagyatéki terhek viselésének kötelezettségével az I. rendű alperesnek adta át. Az illetékes földhivatal a **b-i V. utca 31. I. 19. számú** ingatlanra az I. rendű alperes tulajdonjogát törvényes öröklés jogcímén, és a II. rendű alperes jogelődjének vagyonkezelői jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezte.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletében a felperesek többször módosított keresete alapján az alpereseket annak tűrésére kötelezte, hogy az illetékes földhivatal az ingatlan-nyilvántartásból az I. rendű alperes tulajdonjogát, a II. rendű alperes jogelődjének vagyonkezelői jogát törölje és az I-III. rendű felperesek személyenkénti 40/240, a IV-V. rendű felperesek személyenkénti 15/240, a VI-VIII. rendű felperesek személyenkénti 10/240, a IX. rendű felperes 30/240, és a X-XIV. rendű felperesek személyenkénti 6/240 arányú tulajdonjogát törvényes öröklés jogcímén jegyezze be az ingatlan-nyilvántartásba. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy az ingatlant adja a felperesek birtokába.

Az I. rendű alperest az I-III. rendű felpereseknek személyenként 529.717 forint, a IV-V. rendű felpereseknek személyenként 198.644 forint, VI-VIII. rendű felpereseknek személyenként 132.429 forint, a IX. rendű felperesnek 397.288 forint, a X-XIV. rendű felpereseknek személyenként 79.458 forint és ezen összegek után 2009. november 18. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamat, az I-II. rendű felpereseknek személyenként 92.826 forint, a III. rendű felperesnek 7.962 forint, a IV-V. rendű felpereseknek személyenként 35.153 forint, a VI. rendű felperesnek 1.191 forint, a VII-VIII. rendű felpereseknek személyenként 23.305 forint, a IX. rendű felperesnek 70.305 forint, a X-XIV. rendű felpereseknek személyenként 14.060 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

A II. rendű alperest az egyetemlegesen jogosult I-XIV. rendű felperesek részére 27.000 forint, a VII-VIII. rendű felperesek részére további 12.500 forint perköltség, a III. rendű felperest 6.653 forint illeték megfizetésére kötelezte, míg a további le nem rótt 107.743 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú ítélet indokolása szerint az I-III. rendű felperesek személyenként 40/240, a IV-V. rendű felperesek személyenként 15/240, a VI-VIII. rendű felperesek személyenként 10/240, a IX. rendű felperes 30/240, és a X-XIV. rendű felperesek személyenként 6/240 arányban a Ptk. 609. § (2)-(3) bekezdése értelmében az örökhagyó törvényes örökösei. A Ptk. 673. § (2) bekezdése alapján a hagyaték rájuk jutó részét a fenti arányban megszerezték, ezért a Ptk. 116. § (1) bekezdése értelmében alappal igényelték a tulajdonjoguk ingatlan-nyilvántartási bejegyzését. Az elsőfokú bíróság erre tekintettel döntött a jogváltás bejegyzéséről. A felperesek elismerték, hogy az I. rendű alperesnek a hagyaték átadásával 3.791.731 forint bevétele, a hagyatéki terhek viselésével, a hagyaték kezelésével

pedig 613.427 forint beszámítási kifogással érvényesített és a felperesek által elismert kiadása merült fel. Az elsőfokú bíróság a leszállított keresettel egyezően, a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű alperest a pénzkövetelés és ennek a keresetlevél benyújtásától a kifizetésig járó, a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott kamata megfizetésére.

Az alperesek alaptalanul kérték a perköltség viselése tekintetében a Pp. 80. § (1) bekezdésének alkalmazását, mert a törvényi rendelkezésben foglalt két konjunktív feltétel egyidejűleg nem valósult meg. Tény, hogy az alperesek a perre okot nem adtak, de az I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelemre, majd a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetkiterjesztésre az első érdemi tárgyaláson elismerő nyilatkozatot nem tettek. Az elsőfokú bíróság erre tekintettel a perköltség és az illeték viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (továbbiakban: Kmr.) 13. § (1)-(2) bekezdése és a 14. §-a alapján határozott.

Az ítélet ellen az alperesek fellebbezést, a VII-VIII. rendű felperesek csatlakozó fellebbezést terjesztettek elő.

Az alperesek elsődleges fellebbezési kérelmükben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását a kamat- és a perköltség fizetési kötelezettségük mellőzésével és azzal kérték, hogy az ítélőtábla a felpereseket marasztalja az alperesek elsőfokú perköltségének megfizetésére. Másodlagos fellebbezési kérelmükben az I. rendű alperes terhére megállapított elsőfokú perköltség mérséklését kérték.

Érveik szerint a Ptk. 361. § (1) bekezdése, a 363. § (1) bekezdése szerint irányadó Ptk. 195. § (1) bekezdése, a 195. § (2) bekezdése alapján amennyiben a jogalap nélküli birtoklás tárgya meghatározott pénzösszeg, a birtokos haszonként kizárólag annak, a visszaköveteléskor ténylegesen meglévő kamatai kiadására, megfizetésére kötelezhető. A hagyaték helyébe lépő érték az alperes számlájára befolyt, annak a visszakövetelésekor meglévő haszna nem volt, és abból a megtérítésre alapot adó haszon sem származott. Az alperesek a Ptk. 361. §-a, a 196. § (3) bekezdésére, a PK 262. számú állásfoglalásra alapítva a visszaköveteléstől számítva sem kötelezhető haszonként törvényes mértékű kamat megfizetésére. A teljes hatályú jogerős hagyatékátadó végzés az abban megjelölt örökösök e minőségét és az örökség tárgyát mindaddig igazolja, amíg a bíróság a perben hozott határozatával másként nem dönt, tekintettel arra, hogy a hivatkozott állásfoglalás szerint a hagyatéki eljárásban mellőzött érdekelt esetleges igényét csak a törvény rendes útján érvényesítheti. Az ellenkező bizonyításáig az I. rendű alperes a hagyaték tekintetében tulajdonos. A felperesek tulajdonjogának elismerése az állami vagyont érintő tulajdonjogról történő ingyenes lemondásnak minősülne, amelyre az I. rendű alperesnek az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (továbbiakban: Ávt.) alapján peren kívül lehetősége nincs. Erre tekintettel a jogerős ítélet meghozataláig késedelme sem állapítható meg.

A perköltségre vonatkozó fellebbezést azzal indokolták, hogy a felperesek az örökös minőségükre vonatkozó bizonyítási kötelezettségüknek csak 2001 augusztusában tettek eleget, az elévülés nyugvására vonatkozó igazolást pedig 2011 júniusában igazolták. A késedelemmel az alperesek számára felesleges költségeket okoztak. A bizonyítékok első tárgyaláson történő csatolása esetén az

alperesek elismerhették volna a keresetet, amelyre tekintettel a perköltségben a felperesek marasztalhatók.

A VII-VIII. rendű alperesek csatlakozó fellebbezésükben a megítélt elsőfokú perköltség jogszabályoknak megfelelő felemelését és az alperesek marasztalását kérték a másodfokú perköltségben.

Meghaladóan, fellebbezési ellenkérelmük az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseinek helybenhagyására irányult. Kiemelték, hogy az alperesek még az utolsó tárgyaláson benyújtott előkészítő iratukban is feltételhez kötötték a kereset elismerését. A kamatkövetelés jogszerűségét pedig igazolja, hogy az öröklés a halál időpontjában bekövetkezik.

Az I-VI. rendű, és a IX-XIV. rendű felperesek ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperesek kötelezését kérték a másodfokú költségeik megtérítésére.

Érveik szerint a Pp. 80. § (1) bekezdésében foglalt perköltség viselési szabály egyik feltétele, a követelésnek az első tárgyaláson történő azonnali és feltétlen elismerése nem valósult meg. A hivatkozott eljárásjogi szabály szempontjából nem értékelhető, hogy a felperesekre háruló bizonyítás miatt nem került sor a követelés elismerésére az első tárgyaláson. A peradatokból kitűnően a felperesek eljárása érdekeikkel összhangban, a per mielőbbi lezárását célozta. Az elsőfokú bíróság az alperesek kamatfizetési kötelezettségét a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján állapította meg, a felperesek a hagyatékot egyébként sem a jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozással követelték, és az elsőfokú ítélet marasztaló rendelkezése sem e címen alapult.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és megállapította, hogy a fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az alperest terhelő késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját, a fellebbezésben foglalt, a kamatfizetési kötelezettség hiányával kapcsolatos alperesi érvelés téves.

Az elsőfokú bíróság a hagyaték átadásával keletkezett és a hagyatéki terhek viselésével, a hagyaték kezelésével felmerült kiadásokkal csökkentett bevétel megfizetésére a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján kötelezte az I. rendű alperest. E törvényi rendelkezés értelmében a jogalap nélküli gazdagodással kapcsolatos vagyoni előnyök visszatérítésére a Ptk. 195. §-a szerinti jogalap nélküli birtoklásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az I. rendű alperes jóhiszeműen került a hagyatékba tartozó érték birtokába, ezért a Ptk. 195. § (2) bekezdése alapján a bíróság előtti visszakövetelésig fel sem merülhet a hasznokért való helytállás, az adott esetben az ilyennek minősülő kamatfizetési kötelezettség kérdése. Kétségtelen, hogy a kereset előterjesztése után a jogalap nélküli birtokost a hasznokért való helytállási kötelezettség a Ptk. 196. § (3) bekezdése szerinti felelős őrzés szabályai szerint terheli. Az ügyben azonban az I. rendű alperes pénztartozás

megfizetésére köteles, ezért a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján terheli a kamatfizetési kötelezettség. A késedelmi kamat az idegen pénz használatáért járó térítés, a késedelem objektív következménye; azaz akkor is jár, ha az adós a késedelmét kimentette. Annak az elmaradt jövedelemnek a kompenzálására szolgál, amelyet a fél a késedelmesen kifizetett összeg kockázat nélküli befektetésével biztonsággal elérhetett volna. A kamatigény mindaddig nem válik esedékessé, amíg azt a kötelezettől bírói úton nem követelik. A kamatszámítás kezdő időpontja tehát az elsőfokú bíróság álláspontjával egyezően, a Ptk. 195. § (2) bekezdése alapján a keresetlevél előterjesztésének időpontja.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdésének alkalmazásával megfelelően döntött a perköltség viseléséről. Az alperesek által hivatkozott ok nélküli perindításra irányadó Pp. 80. § (1) bekezdésében foglalt kivételes költségviselési szabály a jogszabály által előírt két konjunktív feltétel - a perre okot nem adó alperesi magatartás, és a felperes követelésének legkésőbb az első tárgyaláson való elismerése - hiányában nem alkalmazható. A törvény által megkövetelt elismerésnek azonnalinak, feltétel nélkülinek, és teljes körűnek kell lennie, annak a kereseti kérelem jogalapjára és összegszerűségére is ki kell terjednie. Az alperesek sem vitatták, hogy az első tárgyaláson nem tettek olyan nyilatkozatot, amely a Pp. 80. § (1) bekezdésében írt költségviselési szabály alkalmazását eredményezné. Tény, hogy a felperesekre hárult az érvényesíteni kívánt jog és az annak alapjául szolgáló tények bizonyítása, hiszen az alperesek részéről jogelismerő nyilatkozat csak ennek alapján várható el. A Pp. 80. § (2) bekezdése a különböző költségekből álló perköltségen belül azoknak a perbeli cselekményeknek a költségviselését szabályozza, amelyeket a fél sikertelenül vagy indokolatlanul késedelmesen végzett. A költségviselés e különös szabálya a Pp. 8. §-ában rögzített jóhiszemű pervitel alapelvéből következik, a bíróság az eljárást befejező határozatában e költségeket a perköltség számításánál figyelmen kívül hagyja. A rosszhiszemű pervitel következménye a pénzbírság és az okozott költségekben való marasztalás. Az alperesek elévülési kifogására, a II. rendű alperessel szemben előterjesztett, és az el nem ismert keresetkiterjesztésre tekintettel a felperesek a tárgyalásokon szereztek tudomást további tények bizonyításának szükségességéről. A keresetlevélnek a hiányzó okiratok nélküli benyújtása ezért a Pp. 80. § (2) bekezdésének alkalmazása szempontjából nem minősül sikertelen eljárási cselekménynek, és a követelés elismerését eredményező bizonyítás indokolatlan késedelme sem állapítható meg.

Alaptalan az elsőfokú perköltség viselésére és mértékére vonatkozó másodlagos alperesi fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés. Az elsőfokú bíróság az előterjesztett kereseti kérelmek pertárgyértékének, a pernyertesség-pervesztesség arányának alapulvételével, a készkiadások elszámolásával, az ügy nehézségi fokának, a kifejtett képviseleti munka értékének, a hasonló ügyekben általánosan elfogadott ügyvédi munkadíjak mértékének figyelembevételével kötelezte az alpereseket a felperesek költségeinek megfizetésére. Erre tekintettel a II. rendű alperes terhére megállapított perköltség mellőzése, az alperesek által fizetendő perköltség csökkentése, illetve a VII-VIII. rendű alperesek tekintetében annak felemelése nem indokolt.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

Az I-VI. rendű és a IX-XIV. rendű felperesekkel szemben előterjesztett fellebbezés értéke 527.700 forint, a VII-VIII. rendű alperesekkel szemben előterjesztett fellebbezés értéke 354.600 forint, míg a csatlakozó fellebbezés értéke 245.400 forint. Így az Itv. 46. § (1) és (4) bekezdése alapján a fellebbezés illetéke 70.600 forint, a csatlakozó fellebbezésé 9.800 forint.

Az I-VI. rendű és a IX-XIV. rendű felperesek a fellebbezési eljárásban felmerült készkiadásait nem igazolták, ezért az ítéltábla költségeik viseléséről a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján határozott.

A fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés sikertelen maradt, a nagyobb arányban pervesztés alperesek, mint egyetemleges kötelezettek az egyetemlegesen jogosult VII-VIII. rendű felperesek javára 109.200 forint fellebbezési érték után a Pp. 81. § (1) bekezdése, a Pp. 82. § (1) bekezdése szerint kötelesek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése, a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, az áfával emelt másodfokú perköltség megfizetésére.

Az illeték viselésére vonatkozó rendelkezés a Pp. 78. § (1) bekezdésén, az Itv. 5. § a) és c) pontján, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1)-(2) bekezdésein és a 14. §-án alapul.

Budapest, 2012. április 17.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Hegedűs Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Szigeti Krisztina
írnok